

PROJEKT ŚWIATOWID

DRYF

1. «znoszenie kry, statku lub innych obiektów pływających przez prądy morskie, fale lub wiatr»
2. «prąd morski wywołany przez stałą wiatr»
3. «kąt znoszenia statku z kursu»

Źródło: Słownik Języka Polskiego PWN

Kapitan | pewny, że okręt wytrzyma i dołączy do kolejnego portu bez uszkodzeń i bez strat w załodze.

Bosman | przesądny, niby wierzy, że przetrwa burzę, ale szanse ocenia 50/50.

Marynarze | jeszcze bardziej przesądni - okręt przetrzyma, ale czy my przetrwamy? Pewnie nie.

Wakacje jako wskaźnik zmian
w poziomie życia badanych

Gdzie spędził/a Pan/Pani tegoroczne wakacje?	2023		2022	2021
Nigdzie nie wyjeżdżałem/am	42,5%	BZ	42,4%	42,5%
Wyjazd na działkę (nie dalej niż 50 km od miejsca stałego zamieszkania)	11,8%	↓	12,3%	14,7%
Wyjazd na wczas w Polsce – nad morze	15,5%	↑	13,5%	15,9%
Wyjazd na wczas w Polsce – w górę	6,5%	BZ	6,7%	4,4%
Wyjazd na wczas w Polsce – nad jezioro	6,0%	↓	10,0%	9,8%
Wyjazd na wczas zagraniczne	17,7%	↑	15,0%	12,5%

Jeżeli był to wyjazd, to ile trwał?	2023		2022	2021
Do 7 dni	44,6%	↓	59,2%	45,0%
Od 7 do 14 dni	40,4%	↑	20,8%	42,7%
Powżej 14 dni	15,0%	↓	20,0%	12,3%

Źródło: IBRiS, 14.09.2023 r.

**Obserwujemy zgodność
opinii wygłaszanych w
grupach fokusowych i
w badaniu ilościowym –
wakacje w tym roku
odbyły się bez
większych zmian czy
wyrzeczeń. Badanych
stać na utrzymanie
poziomu życia.**

KO: „Turcja, góry, a później praca na gospodarce.
Wakacje porównywalne do poprzednich”.

PiS: „Zeszły rok i obecny nad polskim morzem. W tym
roku krócej”.

Konfederacja: „Wakacje zapowiadają się lepiej niż w
zeszłym roku, wyjadę za granicę”.

Lewica: „Tydzień we Włoszech. Rok temu nigdzie, ale z
własnego wyboru”.

Trzecia Droga: „Było podobnie jak co roku. Teraz
planuję już ferie”.

CO ZAŁOGA MYŚLI O SWOIM STATKU?

Okręt podoba się załodze, nie wybierają się na żaden inny. Są jednak rzeczy, które trzeba poprawić.

KO: „Z roku na rok jest coraz gorzej, coraz większe dokręcanie śruby, zabiera się ludziom coraz więcej”.

PiS: „Najlepsze miejsce do życia. Jedno z niewielu normalnych miejsc na świecie. Polityczna poprawność, dyktatura środowisk LGBT zabija społeczeństwa zachodnie. W Polsce można wychowywać dzieci po swojemu, a w innych krajach nie”.

Czy Pana/Pani zdaniem Polska jest dobrym, bezpiecznym miejscem do życia i planowania swojej przyszłości?

zdecydowanie tak	19,2%
raczej tak	50,4%
raczej nie	12,4%
zdecydowanie nie	9,5%
nie wiem / trudno powiedzieć	8,4%

Źródło: United Surveys, 03.09.2023 r.

CO MARTWI ZAŁOGĘ, KIEDY PATRZY W NIEBO?

Całą załogę martwi:

- wojna w Ukrainie,
- stan służby zdrowia,
- prawa kobiet,
- relacja państwo-Kościół.

W przypadku części załogi:

- granica polsko-białoruska (PiS i Lewica),
- na plus spadek rat kredytu (PiS).

KO: „Nie ma lekarzy, a jak są to znieczuleni. Nie tak powinna wyglądać służba zdrowia”.

PiS: „Nie możemy wpuścić zboża z Ukrainy, powinni to zrozumieć. Powinni też coś zrobić w sprawie Wołynia. Pozwolić na ekshumację”.

Lewica: „Ja widzę agresywny katolicyzm realizujący się poprzez politykę. Agresywny wobec tych, którzy nie zgadzają się z myślą i założeniami katolików”; ew. „Ukraińcy nie obronią się sami. Sama amunicja nie wystarczy, żeby się tej potędze oprzeć. Rosja pozwala sobie coraz swobodniej”.

Konfederacja: „Boję się co będzie po wyborach, kampania się skończy, a 800 plus, kredyty 0 proc. zostaną – wtedy dopiero wybuchnie inflacja. Kto za to wszystko zapłaci, bo ja już nie dam rady?”.

3Droga: „Jak policja może tak traktować kobiety? Pójść na nie z pałkami? Komuno, wróć”.

5 grup: Co czuje Pan/i
myśląc o następujących
sprawach?

Imigranci

Uchodźcy

Środowisko i klimat

Przyszłość mojego
kraj

Zdecydowanie niepokój [-5]

23,4%

23,6%

14,9%

19,0%

Raczej niepokój [-4 do -1]

32,9%

31,7%

39,5%

32,5%

Neutralne / pomiędzy [0]

15,8%

15,6%

14,4%

10,5%

Raczej spokój [1 do 4]

24,0%

25,6%

23,3%

30,1%

Zdecydowanie spokój [5]

3,8%

3,5%

8,0%

7,9%

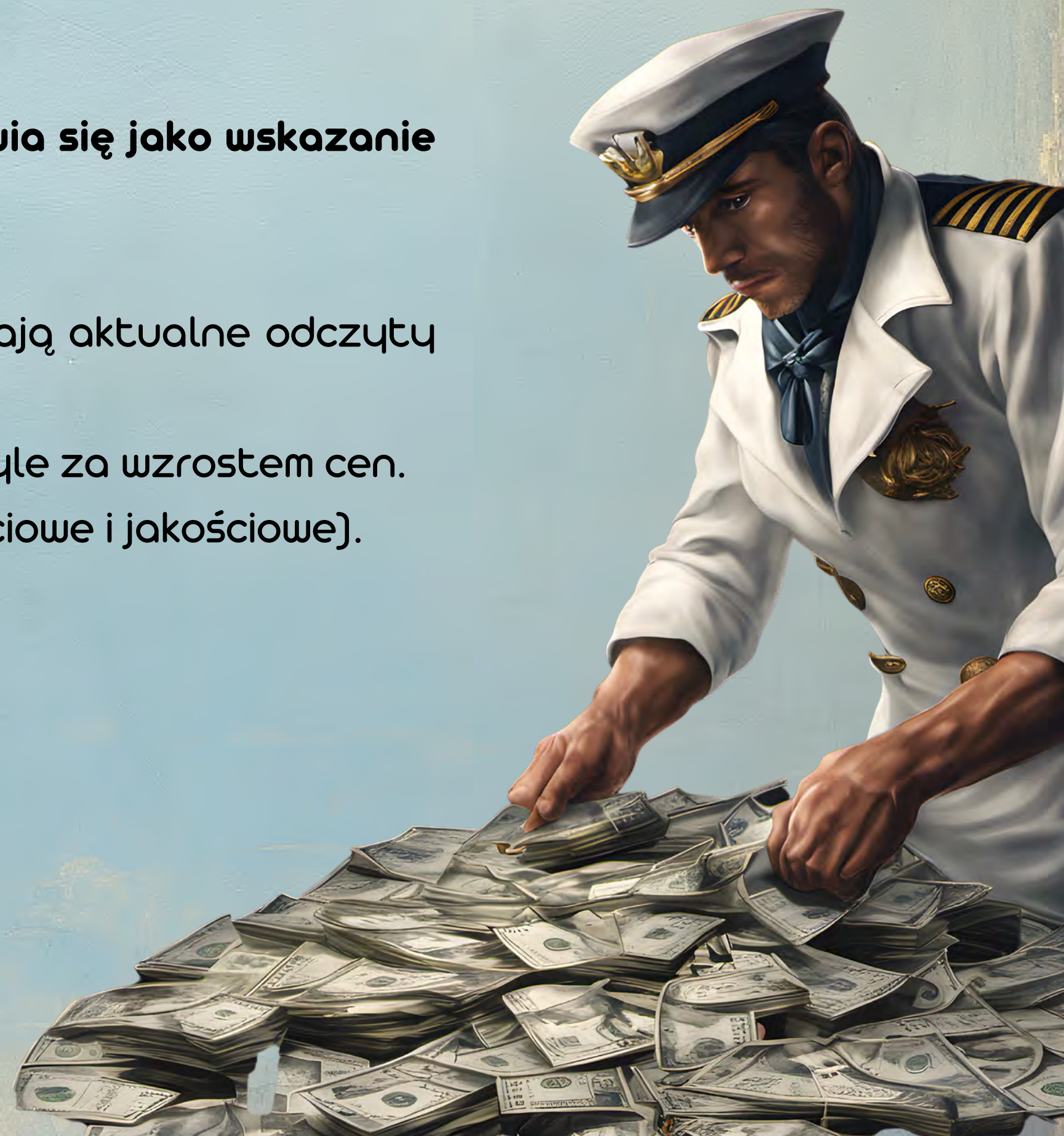
Źródło: IBRIŚ, Wyborczy portret Polaków 2023

INFLACJA

Po raz pierwszy od kilkunastu miesięcy inflacja nie pojawia się jako wskazanie spontaniczne.

- Szacunki inflacyjne pozostają bez zmian i przewyższają aktualne odczyty GUS.
- Nadal obecne jest przeczucie, że płace pozostają w tyle za wzrostem cen.
- Nie odnotowuje się obaw o utratę pracy (badania ilościowe i jakościowe).

Hipoteza: pomimo odczuwania dolegliwości związanej ze wzrostem cen i zbyt wolnym wzrostem wynagrodzeń, Polacy przyzwyczaili się do inflacji i przestali mocno reagować na ten bodziec. Swoją rolę ma w tym zarządzanie oczekiwaniami przez aktorów politycznych.

INFLACJA

PiS: „Jest minimalnie skromniej. Rezygnowanie z przyjemności, skromniejsze prezenty urodzinowe, gwiazdkowe. Trzeba to przetrwać”.

KO: „Płace nie nadążają za inflacją. Ukryty podatek w postaci składki zdrowotnej. Do ginekologa nie można się dostać państwowo, trzeba korzystać prywatnie. 10% podwyżki płac w porównaniu do 30% inflacji”.

Lewica: „Ten rząd przyzwyczaił nas do takiego powolnego zaciskania pasa. To sęczy po ludziach, już się nie aktywują. Rośnie poczucie, że nie mamy na nic wpływu”.

Konfederacja: „Przez rozdawnictwo, przez uchodźców, w ZUS-ie nie mamy pieniędzy, to teraz żeby to pokryć co najmniej przez 4 lata wszystko będzie szło w górę”.

Trzecia Droga: „Zawsze można zwalić na sytuację na zewnątrz, na wojnę, ale w innych krajach Europy to jednak tak nie wygląda, w Polsce jest jedna z najwyższych inflacji. To jest kwestia działań rządu u nas”.

ZACHOWANIA KONSUMENCKIE ZAŁOGI STATKU

Wydatki bieżące

Interesującym wnioskiem jest to, że główne metody radzenia sobie z inflacją dotyczą wydatków bieżących. Oszczędności, redukcje potrzeb i inne strategie adaptacyjne dotyczącą wydatków bieżących. Widoczne są strategie DIY.

Wydatki i plany średnioterminowe

Jedyny zaobserwowany wpływ na zakupy AGD/RTV czy wydatki wakacyjne dotyczy racjonalizacji tych wydatków – poszukiwanie optymalnej ceny i momentu zakupu.

Wydatki i plany długoterminowe

Plany remontów i zakupu mieszkań/domów są obsługiwane poprzez codzienne oszczędności, które mają podtrzymać zdolność do podejmowania decyzji wobec tego rodzaju długoterminowych planów.

ZAŁOGA O WOJNIE W UKRAINIE

Stwierdza się:

- występowanie poważnych obaw o bezpieczeństwo Polski;
- rozczarowanie przedłużającym się konfliktem (dysonans między zapowiedziami a faktami);
- dysonans poznawczy w sprawie zakupów broni – pozytywna ocena takiej polityki kłóci się z krytyczną oceną aktualnej ekipy przez wyborców nie-PiS. Respondenci podnoszą różne wątpliwości w sprawie zakupów, nie negując jednocześnie ich sensowności.

KO: „Rosja nam zagraża. Rosja rozbuchana, niezatrzymana mogłaby chcieć starego porządku Europy. Ukraina walczy i za Polskę, i za Europę”.

PiS: „Rosji należy się bać zawsze. Obawiam się, że nastąpi przerwa w wojnie w Ukrainie, tak jak była po I WŚ, a później ona może wrócić ze zdwojoną siłą i dosięgnie nas. Rosja i Niemcy to są narody, które mają mentalnie zakorzenione, że mają nas mieć za podległy byt”.

Lewica: „Rosja nie wycofa się z tej wojny ot tak sobie. Putin będzie prowokował na granicach państw nadbałtyckich i na granicy Polski”.

Konfederacja: „Zawsze kraje graniczące z krajem objętym wojną są zagrożone. Nigdy nie należy bagatelizować bezpieczeństwa. Nie wierzę, że USA nam pomoże. Wszystko się może zdarzyć”.

Trzecia Droga: „Część zakupów dla polskiej armii jest ok, część nie. Krab jest produkcją polską, jest chwalony, jest super, ale jest w zastoju, nie ma planów rozwoju tego projektu. Marynarka wojenna jest niedofinansowana”.

ZAŁOGA O UKRAIŃCACH I UKRAINAKACH NA POKŁADZIE

- Ukraińcy w Polsce drażnią, uwierają, a jednak bilans kosztów i korzyści jest pozytywny [tylko w grupie Konfederacji jest inaczej];
- Test dla stosunku do zatrzymania obywateli Ukrainy w Polsce: ocena propozycji odsyłania Ukraińców w wieku poborowym na Ukrainę w celu wzmocnienia wojska ukraińskiego;

Jednoznaczne stanowisko – NIE

Zauważalne jest ścieranie się wartości – obowiązku wobec ojczyzny / patriotyzmu z interesem ekonomicznym Polski.

KO: „Ich obecność w Polsce za bardzo rzuca się w oczy, zniechęca ludzi, powinni walczyć za swoją ojczyznę, a nie pić piwo. Z drugiej strony kto ucieka przed wojną, nie będzie dobrym żołnierzem. Mężczyźni ukraińscy są potrzebni w Polsce, a nie zostaną nam same kobiety i dzieci. To jest sprawa Ukrainy, a nie nasza”.

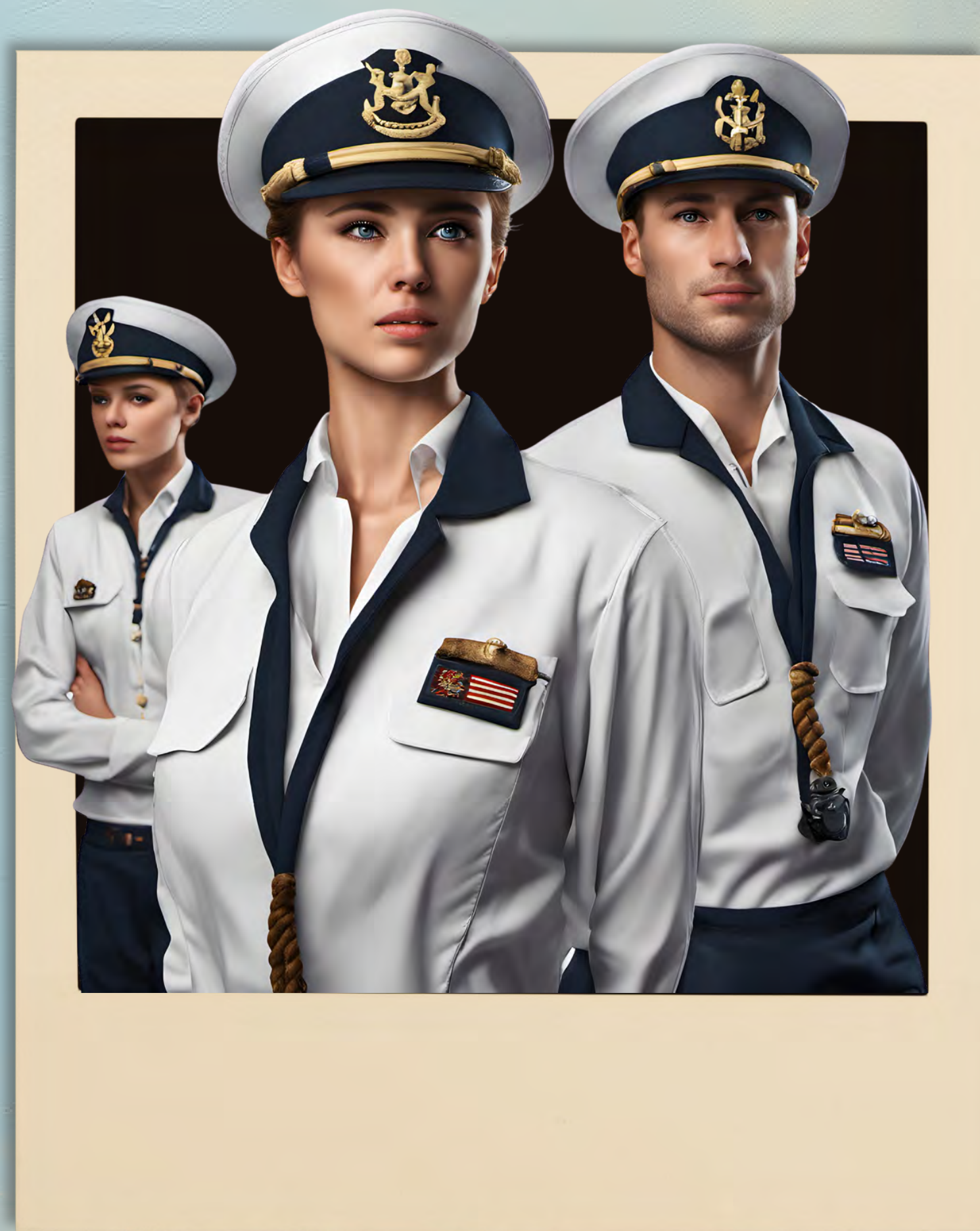
PiS: „Z pragmatycznego powodu powinno nam zależeć, żeby ich zatrzymać, bo demograficznie są nam potrzebni. Powinniśmy podjąć wysiłek jak najlepszej asymilacji”; Jeżeli my zaczniemy przekazywać Ukraińców Ukrainie, to oni wyjadą od nas i pojadą do Niemiec i nie będzie miał kto pracować”.

Lewica: „To nie jest nasza sprawa. Chłopcy 18-19 lat nie mają wyobraźni co się może stać z nimi. Ukraina niewiele zrobiła od 2014 roku, żeby zapewnić swoim obywatelom byt, więc to jest wina państwa, że oni tu są”.

Konfederacja: „Trzeba pomagać Ukraińcom, ale w ich własnym kraju. Nie powinno być ich u nas. Powinny być obozy dla nich. Ukraińcy mają lepsze warunki socjalne niż Polacy. Państwo nie dba o Polaków, tylko o Ukraińców. Ukraińcy powinni siedzieć w Ukrainie i bronić kraju, a nie uciekać”; „Jeżeli ktoś chce wracać, to wraca, jeżeli nie, to może zostać, ale już na tych samych warunkach, co inni Polacy”.

Trzecia Droga: „Każdy ma własne sumienie, poczucie patriotyzmu, nikogo nie powinno się zmuszać do tego, żeby walczyć za ojczyznę, Polska nie powinna się mieszać w sprawę powrotu mężczyzn ukraińskich do Ukrainy”.

WYBORCZY PORTRET POLAKÓW 2023

państwo liberalne

państwo socjalne

konserwatyzm

progresywizm

młodzi

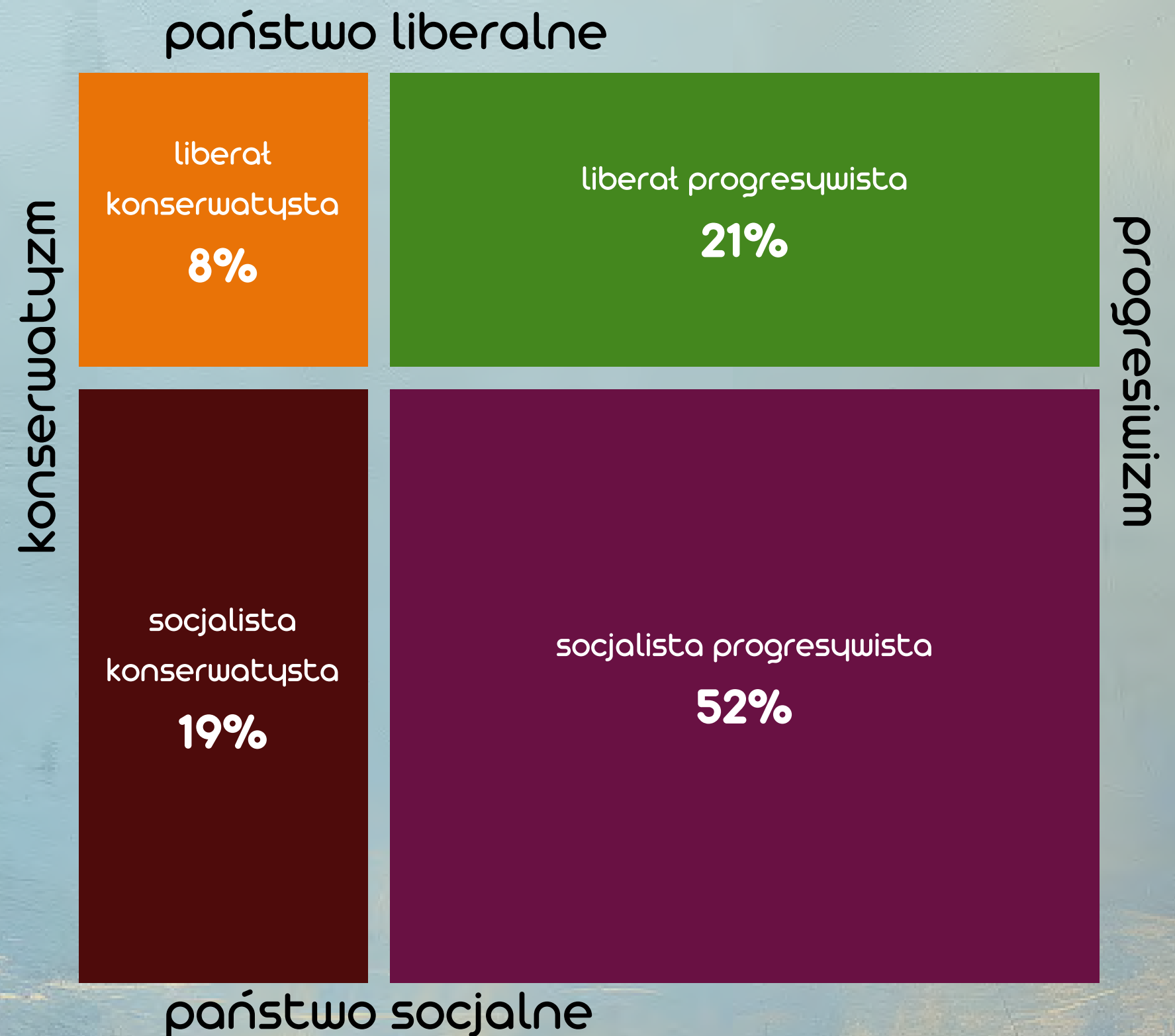
starzy

OSIE PODZIAŁÓW

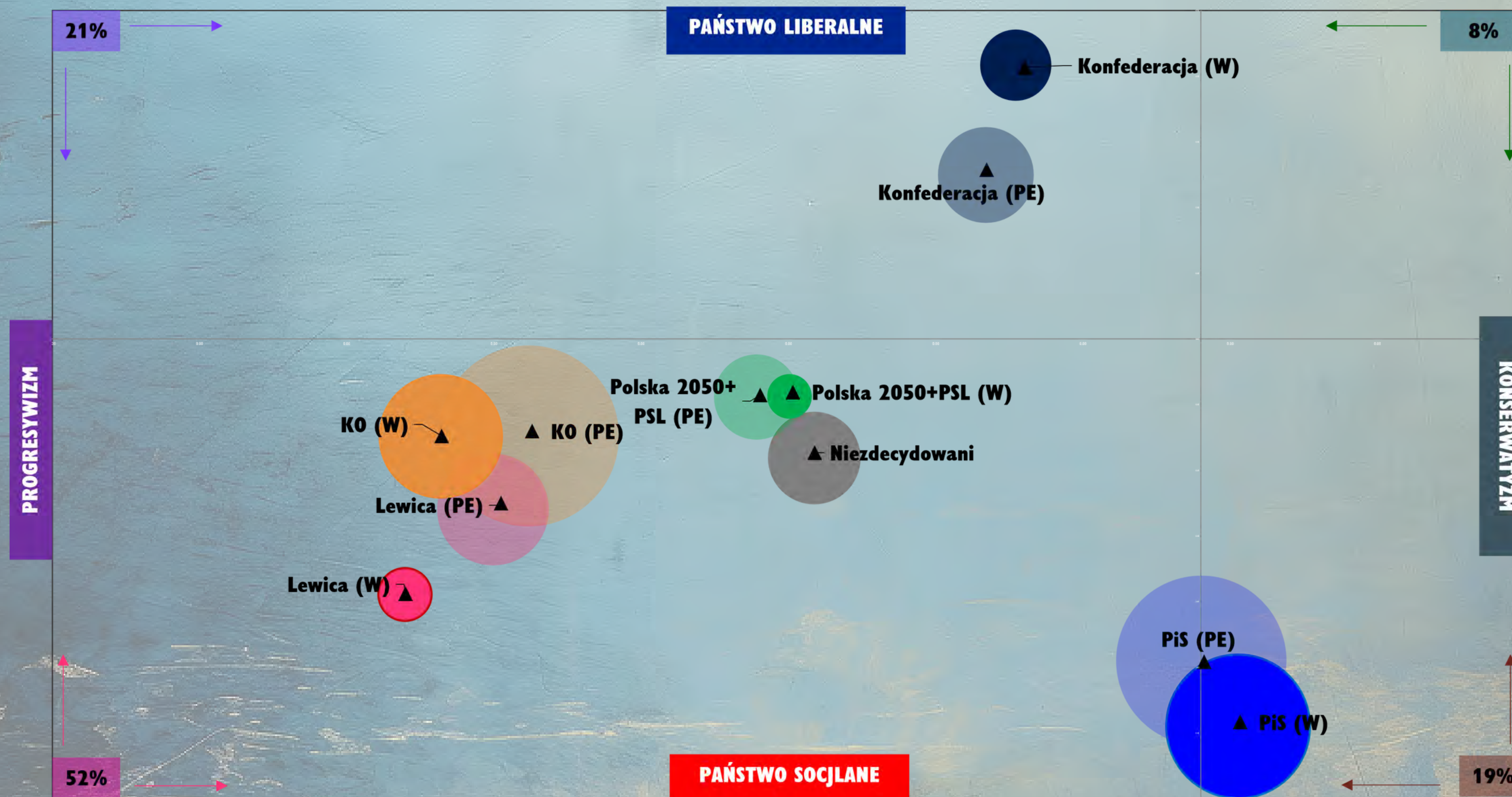

WYBORY, CZYLI ZBLIŻAJĄCY SIĘ SZTORM

Struktura populacji
wyborców ze względu
na poziom liberalizmu
gospodarczego i
obyczajowego

Przekonania aktualnych wyborców partii (W) oraz potencjalnego elektoratu (PE)

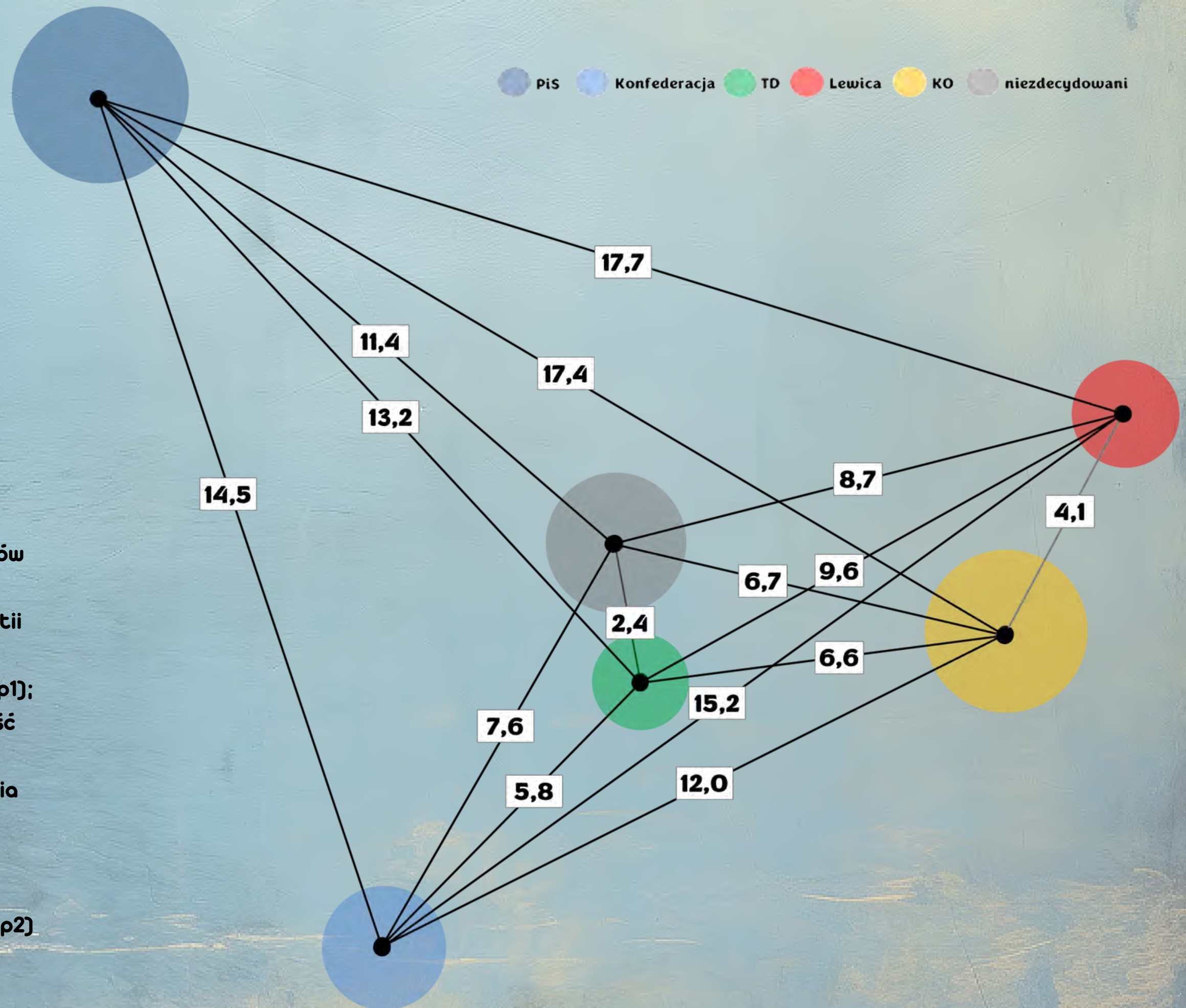

Jak daleko jest wyborcom PiS-u do wyborców Konfederacji?

Podstawą dla wyliczeń są średnie wartości wśród wyborców PiS, Konfederacji, Trzeciej Drogi, Lewicy i KO w zakresie:

- (A) zachowawczości-otwartości (średnia wartość dla partii p1 to ap1 – por. wzór poniżej);
- (B) egoizmu-altruizmu (średnia wartość dla partii p1 to bp1);
- (C) etatyzmu-liberalizmu gospodarczego (średnia wartość dla partii p1 to cp1);
- (D) konserwatyzmu-progresywizmu obyczajowego (średnia wartość dla partii p1 to dp1).

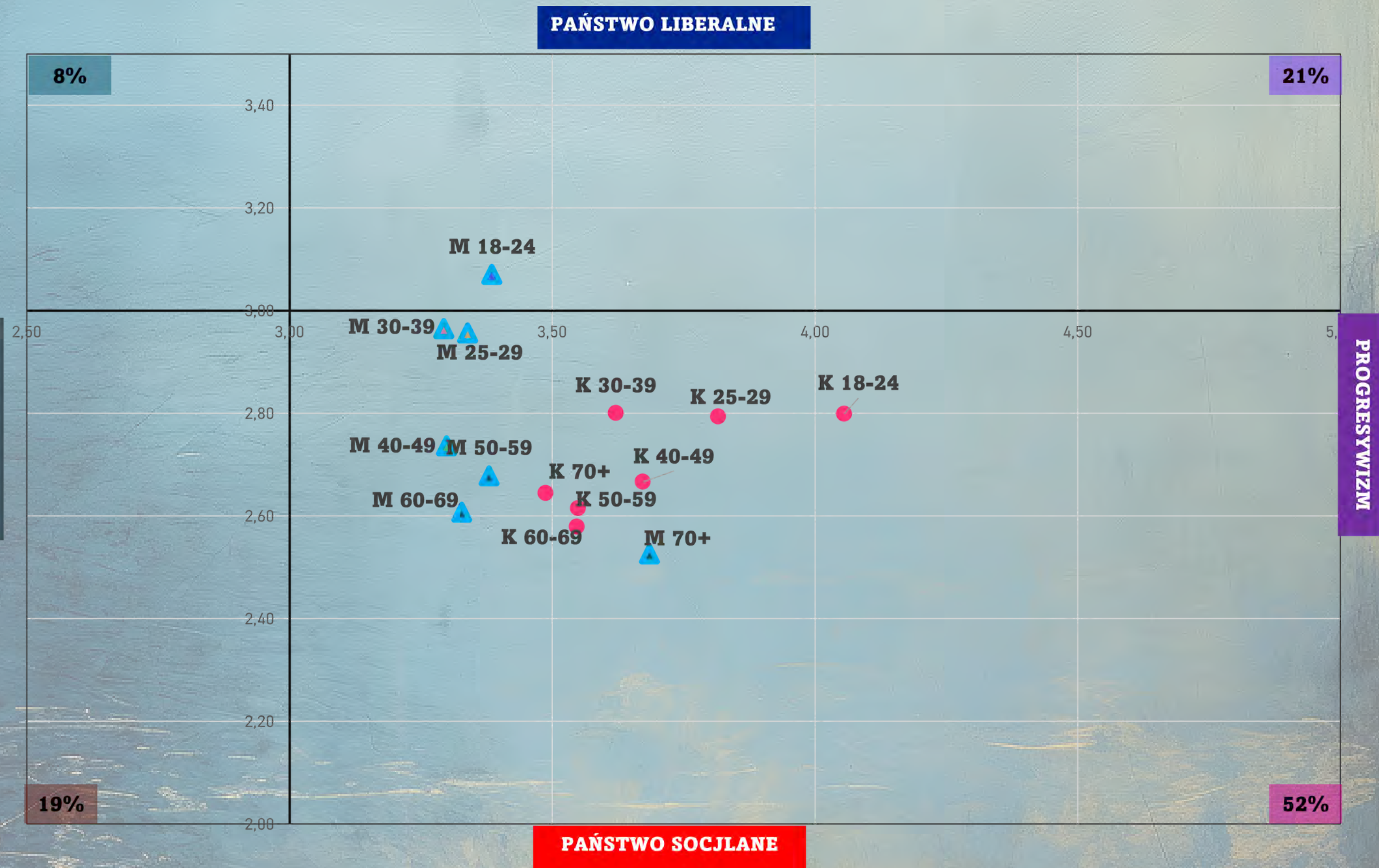
Odległości między partiami to uśrednione ze względu na liczbę wymiarów odległości euklidesowe (odl) liczone według wzoru (dla odległości między partiami p1 i p2)

Konflikt płci i generacji

Liberalizm
obyczajowy i
gospodarczy
(skala 1-5) a
wiek i płeć

KONSERWATYZM

**ODSUNĄĆ PiS
OD WŁADZY**

**IDZIEMY PO
TRZECIĄ
KADENCJĘ
I WIĘKSZOŚĆ
KONSTYTUCYJNĄ**

KO: „Obywatelski obowiązek. Natychmiast odsunąć PiS od władzy”.

PiS: „Wygrywa PiS, wspólnie z Konfederacją tworzy koalicję, prezydent też jest ze Zjednoczonej Prawicy. Zmieniamy Konstytucję”.

Lewica: „Żeby PiS przegrał”.

Konfederacja: „Nie wyobrażam sobie, żeby było tak jak przez te 8 lat, potrzebuję zmiany”.

Trzecia Droga: „Potrzebna jest zmiana władzy, żeby przerwać ciąg sukcesów populizmu w Polsce”.

Oczekiwany wynik – czym skończy się sztorm?

Jakie wyniki prognozują wyborcy poszczególnych partii?

	Obóz rządzący / PiS Średnia	Opozycja KO+3Droga +Lewica Średnia	Konfederacja Średnia
Prawo i Sprawiedliwość	42,83%	33,30%	41,83%
Koalicja Obywatelska	26,32%	33,32%	23,51%
Lewica	9,13%	10,89%	11,19%
Trzecia Droga	6,89%	10,58%	7,84%
Konfederacja	10,09%	8,17%	10,62%
Bezpartyjni Samorządowcy	5,67%	4,72%	5,26%

Uśrednione, aktualne poparcie
dla partii politycznych

	Średnia
Prawo i Sprawiedliwość	37,67%
Koalicja Obywatelska	28,92%
Lewica	10,46%
Trzecia Droga	9,23%
Konfederacja	9,12%
Bezpartyjni Samorządowcy	5,62%

KO: „Będzie remis, albo delikatna przewaga PiS, nie będą mieli większości, nie utworzy się rząd, wybory będą powtórzone”.

PiS: „Wygrywa PiS, wspólnie z Konfederacją tworzy koalicję, Prezydent też jest ze Zjednoczonej Prawicy. Zmieniamy Konstytucję”.

Lewica: „Ludzie jeszcze będą się decydować. Partie z niższymi wynikami zdobędą swoich zwolenników. Dwie pierwsze będą miały w granicach 30%. PiS nie straci, oni mają żelazny elektorat”.

Konfederacja: „Wybory wygra PiS. Trzecie miejsce dla Konfederacji”.

Trzecia Droga: „PiS wygra, ale ma małe szanse na zdobycie samodzielnej większości w sejmie. Koalicja PiS z Konfederacją wydaje się mało prawdopodobna. Prędzej będą rozpisane kolejne wybory”.

Frekwencja – motywacje

„Zmotywowani”

- Lewica
- PiS (rozmowa o wyborach wyraźnie nakręcała emocje respondentów)

„Wątpiący”

- Trzecia Droga (rozczarowanie Hołownią)
- KO (obawa przed udziałem w porażce)
- Konfederacja (wciąż poszukujący)

MOTYWACJE DO GŁOSOWANIA

KO – **ostanie wolne wybory**

PiS – **obietnica „domknięcia” zmian**
(dochodzenie do prawdy)

Konfederacja – **samostanowienie**

Trzecia Droga – najtrudniejszy przypadek –
„żeby potem nie narzekać”

Dlaczego głosują na swoje partie?

PiS: „Głosuję na PiS, bo utrzyma wydatki na wojsko, a to jest ważne. Wybór jest ograniczony – jedynie PiS ma sensowną ofertę. Mentzen chce prywatyzować – chce, żeby byli tylko biedni i bogaci. PiS próbuje się stawiać na zewnątrz, próbuje nas wyciągnąć z podległości UE”.

KO: „Obywatelski obowiązek. Natychmiast odsunąć PiS od władzy”.

Lewica: „Lewica ma duże szanse, tylko że zabiera głosy nie PiS-owi, a Hołowni i KO. Jednak jakoś Lewicy jest inna niż z czasów Millera, teraz ma szansę. Tu, gdzie kuleje światopoglądowo polityka PiS-u, to odpowiada na to Lewica”.

Trzecia Droga: „Trzecia droga, bo inni już byli. Są nadzieję, że połączą to społeczeństwo”.

Konfederacja: „Nie rozdają pieniędzy, mają plany na cofnięcie inflacji, chcą ratować budżet Polski, chcą uprościć podatki. Nie można dawać więcej niż mamy, tak jak z Ukrainą”.

Co z tą Konfą?

Ekonomia głupcze!

„Jak będą pieniądze to reszta problemów zostanie łatwo rozwiązana”.

Wyborcy Konfederacji wiedzą o jej konserwatywnych poglądach i głosują pomimo tego.

„Aborcję można dokonać za granicą ale chleb nie może kosztować 10 zł”.

Wyborcy nie zagłębiają się w programy partii politycznych i nie inaczej jest w przypadku wyborców Konfederacji.

DZIEKUJĘ!

Najbliższy ŚWIATOWID
już za 3 miesiące!